

Fra et langt liv både i og uden for det politiske har jeg mange erfaringer for, at man, når der opstår et problem, med iver har kastet sig ud i en struktur- og organisationsdebat i stedet for at drøfte de opståede problemers indhold og løsning.

Det synspunkt finder jeg det rigtigt at understrege ved indledningen til en debat om Justitsministeriets ressortområde. Man skal gøre sig klart, at Justitsministeriet er og altid har været øretævernes holdeplads, fordi mange af de sager, der sorterer under ministeriet, er områder, som bredt optager befolkningen, og samtidig er det også områder, som ofte er stærkt holdningsprægede og dermed også tit meget følelsesladede.

Hensigten med denne konstatering er ikke at søge at hindre en debat om den måde, hvorpå vi har indrettet Justitsministeriet, men derimod at erindre om, at de reelle samfundsproblemer ikke pr. automatik forsvinder eller løses, blot fordi de lægges over i et andet regi.

Efter disse – skal vi sige – mere principielle betragtninger vil jeg godt vende tilbage til, at ressortfordelingen mellem ministerier selvfølgelig ikke er en naturgiven, uforanderlig størrelse. Det er som bekendt i henhold til grundloven statsministeren, der beslutter ressortfordelingen. Men det forhindrer jo ikke, at det kan være fornuftigt at se på, om den aktuelle opgavefordeling også passer til den aktuelle situation.

For Socialdemokratiet er sådanne overvejelser en stadig og løbende proces. Når det konkret drejer sig om Justitsministeriet, har vi helt tilbage fra årene under den borgerlige regering givet udtryk for, at vi fandt, at der var behov for ændringer på en række områder. Disse synspunkter fandt imidlertid ikke gehør hos den daværende statsminister, hvilket vi selvsagt bøjede os for, da afgørelsen jo var hans.

Men med regeringsskiftet i 1993 blev der taget fat på en række af de kritikpunkter, vi og en række andre havde peget på. Og allerede i forbindelse med regeringsdannelsen besluttede statsministeren at flytte udlændingeloven og hele det område til Indenrigsministeriet og færdselslovene og det område til Trafikministeriet.

Af andre områder, som gennem årene har haft vores og offentlighedens bevågenhed, kan jeg nævne klager over politiet, hvor der blev sat spørgsmålstejn ved det rimelige i, at det i sidste ende var politimesteren, der tog stilling til sagen. Også spørgsmålet om 3. instans-bevilling-

ger har været genstand for debat. Begge områder har regeringen taget initiativ til at løse, ikke ved ressortomflytninger, men gennem lovgivning, sådan at vi fra den 1. januar i år har et politiklagenævns og et procesbevillingsnævns.

Endelig vil jeg da også godt nævne, at der er taget en række initiativer til at nedbringe ventetiderne ved domstolene og dermed initiativer, der medvirker til en styrkelse af borgernes retssikkerhed.

Et af de problemer, som fortsat er genstand for debat, er domstolenes relation til Justitsministeriet. Ikke mindst i denne vinters debat har der rejst sig røster om, hvorvidt den nuværende situation lever op til princippet om magtens tredeling. Det er bestemt en vigtig debat at føre, men også her er det nok klogt at bevare det kølige overblik.

Det er en debat, der udspringer af principielle overvejelser og ikke af konkrete problemer. Det blev i sidste uge i et tv-interview udtrykt meget klart af generalsekretæren for Advokatsamfundet, da han sagde:

»Selv om der ikke har vist sig problemer i virkelighedens verden, er det dog et psykologisk problem.«

Men selv om det nuværende system ikke har givet anledning til konkrete kritikpunkter, er det i høj grad værd at tage en diskussion om, hvorvidt vi har indrettet os rigtigt. Jeg har ved tidligere lejligheder her i salen på mit partis vegne givet udtryk for, at man burde se på domstolenes forhold til Justitsministeriet, både når det drejer sig om ressourcetildeling og om administrative beføjelser.

Som bekendt – det er også nævnt af hr. Søren Søndergaard – har Østersøkommissæren for nylig skrevet til statsministeren netop om forholdet mellem domstolene og Justitsministeriet. De problemer, han peger på, er spørgsmål om udnævnelse af dommere, administration af domstolenes organisation og tildeling af ressourcer til de enkelte domstolsembeder. Det er alle tre områder, vi er enige i bør drøftes. Vi påpegede dem faktisk i en forespørgselsdebat så langt tilbage som i foråret 1991, men igen uden at den daværende regering ønskede at tage konkrete initiativer.

Det skete med regeringsskiftet, da den daværende justitsminister i marts 1993 nedsatte Udvalget om Retsvæsenets Forhold. Af kommissoriet til dette udvalg fremgår det, at det bl.a. skal beskæftige sig med rekrutteringen af dommere og udnævnelsesproceduren og med domstolenes bevillingsmæssige forhold.